

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
Çok Taraflı Siyasi İőler Genel M¼d¼rl¼Đ¼

Sayı : Z-83968530-520.50-33596121
Konu : Soru Önergesi / Adana Milletvekili
Tulay Hatımoğulları Oruç

T¼RKİYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi: 12.11.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0911305 sayılı yazıları.

Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç tarafından tevcih edilen İlgi'de kayıtlı soru önergesinin yanıtı ilişikte takdim kılınmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Mevlüt ÇAVUŞOĞLU
Dıőıőleri Bakanı

Ek: 3 syf.

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN TULAY HATIMOĞULLARI
ORUÇ'UN DIŞİŞLERİ BAKANI SAYIN MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU'NA
YÖNELİK 7/54243 SAYILI SORU ÖNERGESİNE YANIT**

SORU

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 27 Ekim'de yaptığı toplantıda; Çin'in BM Daimi Temsilci Yardımcısı Geng Shuang, Türkiye'yi Allouk Su İstasyonu'ndan yapılan su tedarigini kesmekle suçlamış: "Fırat'taki su seviyesi azalmakta ve Allouk Su İstasyonu'nun işleyişi sık sık kesintiye uğramaktadır. Bu da su, elektrik ve tarımsal sulama arzını sürdürmeyi zorlaştırmaktadır" ifadelerini kullanmıştır.

Uluslararası Kızılhaç Komitesi'nin (IRC) de yayınladığı raporlarda Allouk Su İstasyonundaki su kesintilerine dikkat çekilmiştir. Türkiye ordusunun Ekim 2019'da Barış Pınarı Harekatı sırasında kontrol altına aldığı sınır kasabası Serekaniye yakınlarında bulunan Allouk Su İstasyonundan 400 binden fazla insanın su ihtiyacı karşılanmaktadır. Silahlı çatışmalarda taraf olmamalarına rağmen sivillerin mağdur olmasına vurgu yapılırken, bunu sonlandırma ve sivillerin temel ihtiyaçlarının karşılanması çağrılarında bulunulmuştur.

Uluslararası kamuoyuna birçok kez yansıyan Türkiye tarafından Fırat nehri suyunun debisinin azaltılması, Allouk istasyonundaki suyun kesilmesi iddiaları cevaplandırılmalıdır. Herkes sağlıklı bir yaşam sürdürebilmek için gerekli sağlıklı, güvenli suya ulaşabilmeli ve suya erişim hakkı sağlanmalıdır.

Bu bağlamda;

1. Allouk su istasyonunun suyunun kesilmesi iddialarına yanıtınız nedir? Suyun kesilmesi ile ne amaçlanmaktadır?
2. Allouk su istasyonunun su sağladığı 400 binden fazla insanın su sıkıntısından kaynaklı yaşadığı mağduriyet her geçen gün daha da derinleşmekte iken, bu uygulamayla uluslararası alanda bir başarı kazanılması mı planlanmaktadır?
3. Tüm dünyada pandemi koşulları devam ederken, Covid-19 virüs salgını karşısında su kullanımı daha da hayati bir önem kazanmaktadır. Bu anlamıyla Kuzey ve Doğu Suriye'de yaşayan halkların sularının kısıtlanmasıyla, pandemi ile mücadelede zorluklar yaşanacağı aşikardır. Türkiye'nin Suriye halkları ile bu konuda dayanışması elzem değil midir?
4. Su üzerinde uygulanan politika devam ettiği müddetçe; bölgede yaşanacak olan ölümlerden, kıtlıktan, tarım ürünlerinin olumsuz etkilenmesinden,

hayvan ölümlerinden ve hastalıklardan Türkiye sorumlu görülecektir. Bu ağır sonuçları yaşamamak üzere Bakanlığınızca adımlar atılacak mıdır?

5. Allouk su istasyonu suyunun kesilmesi iddiaları hakkında Bakanlığınızca resmi bir açıklama yapılacak mıdır?
6. Türkiye aşağı kıyıdaş ülkelere 'önemli zarar vermeme' ve 'suyun faydalarının paylaşımı' ilkelerinin gözetilmesi kapsamında 1987 yılında Suriye ile yapılan 1987 Ekonomik İşbirliği Protokolüne göre; Fırat'tan saniyede 500 metreküp su bırakmayı kabul etmiştir, bahsi geçen protokolün yükümlülüğü sağlanmakta mıdır?

CEVAP

Allouk Su İstasyonu, Rasulayn yakınlarında Suriye muhalefетinin kontrolü altında bir bölgede yer almakta ve pompa sistemi elektrik enerjisiyle çalışmaktadır. Söz konusu istasyon ile Rasulayn ve Tel Abyad bölgesinin tek elektrik kaynağı güneydeki Tişrin Baraj sistemidir.

Terör örgütü PKK/YPG ve rejim, Allouk Su İstasyonu ve bölgeye gelen elektriği kasıtlı olarak engellemektedir. Söz konusu elektrik kesintileri nedeniyle İstasyondan su tedariki imkansız hale gelmektedir.

Keza, rejim, El Bab bölgesine içme ve tarım amaçlı su tedarikini de keyfi şekilde engellemeye devam etmektedir.

Elektrik kesintileri nedeniyle bu bölgelerde yaşanan sıkıntılara BM tarafından da dikkat çekilmektedir.

Elektrik sıkıntısı yaşanmadığı şartlarda insani mülahazalarla ve sivil halkın ihtiyacını karşılamak için güneye su gönderilmektedir. Ayrıca İstasyonun bakımı, onarımı ve işletilmesine yönelik çabalara ülkemizce destek de verilmektedir. Bu çerçevede 2021 yılında (6 Aralık tarihine kadar) 160 bakım-onarım çalışması yapılmıştır.

Son olarak, İstasyonda elektrik enerjisinin mevcut olduğu 11 Eylül-27 Kasım döneminde güneye su tedariki yapılmıştır. Ancak İstasyona verilen elektriğin 27 Kasım itibarıyla kesilmesi nedeniyle, bu tarihten itibaren su tedariki 4 Aralık'a kadar mümkün olmamıştır. 4 Aralık tarihinde İstasyona gelen elektrikle su tedariki yeniden başlamıştır.

Allouk Su İstasyonu konusundaki tutumumuz 16 Temmuz 2021 tarihinde Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü tarafından kamuoyuyla da paylaşılmıştır.

Öte yandan, ülkemiz, su konusuna bütünüyle insani açıdan yaklaşmaktadır. Komşu ülke halklarının su ihtiyaçlarına da büyük önem vermektedir. Türkiye, tarihinde, siyasi saiklerle sınıraşan nehirlerinden bıraktığı su miktarını hiçbir zaman azaltmamıştır. Bu durum, bölgemizde yaşanmakta olan kriz ve istikrarsızlık dönemlerinde dahi geçerliliğini korumaktadır.

Öte yandan, Fırat ve Dicle Nehirleri üzerinde kurduğumuz hidroelektrik enerji üreten barajlar sayesinde aşağı kıyıdaş ülkelere düzenli ve yeterli miktarda su bırakılabilmektedir.